

$a_i(x)$ ($i=0, 1, 2, \dots, n-1$) на равенката (2) фигурираат и коефициентите $f(x)$ и $g(x)$ на равенката (1).

Од две од овие n равенки лесно се добиваат коефициентите $f(x)$ и $g(x)$ во функција од $a_i(x)$ ($i=0, 1, 2, \dots, n-1$), бидејќи тие влегуваат линеарно во равенките. Од преостанатите $n-2$ равенки, ако во нив се внесат изразите за $f(x)$ и $g(x)$, се добиваат условите што треба да ги исполнуваат коефициентите $a_i(x)$ за корените на равенката (2) да бидат партикуларни интегрални на диференцијалната равенка (1).

1. Нека земеме $n=2$; во овој случај равенката (2) станува

$$(1.1) \quad F(x, y) = y^2 + a_0 y + a_1 = 0,$$

а равенката (9), со оглед на тоа дека

$$\begin{aligned} \frac{\partial F}{\partial x} &= a_0' y + a_1', & \frac{\partial F}{\partial y} &= 2y + a_0, \\ \frac{\partial^2 F}{\partial x^2} &= a_0'' y + a_1'', & \frac{\partial^2 F}{\partial x \partial y} &= a_0', & \frac{\partial^2 F}{\partial y^2} &= 2 \end{aligned}$$

станува

$$(1.2) \quad \begin{aligned} &8gy^4 + (12a_0 g - 4a_0' f) y^3 - (4a_0'' + 4a_1'' - 4a_0'^2 + 2a_0' + 4a_1' f + \\ &+ 4a_0 a_0' f - 6a_0^2 g) y^2 - (4a_0 a_0'' + 4a_0 a_1'' - 2a_0 a_0'^2 + 4a_0 a_1' f + \\ &+ a_0^2 a_0' f - a_0^3 g) y - (a_0^2 a_1'' - 2a_0 a_0' a_1' + 2a_1'^2 + a_0^2 a_1' f) = 0. \end{aligned}$$

За левата страна на (1.2) да биде делива со левата страна на (1.1) треба да биде идентички исполнета релацијата

$$\begin{aligned} &[a_0''(a_0^2 - 4a_1) + a_0'(a_0^2 - 4a_1)f + a_0(a_0^2 - 4a_1)g] y + a_1''(a_0^2 - 4a_1) + \\ &+ 2(a_1'^2 - a_0 a_0' a_1' + a_0'^2 a_1) + a_1'(a_0^2 - 4a_1)f + 2a_1(a_0^2 - 4a_1) = 0. \end{aligned}$$

Од оваа релација, за $a_0^2 - 4a_1 \neq 0$, го добиваме системот равенки

$$\begin{aligned} a_0' f + a_0 g &= -a_0'', \\ a_1' f + 2a_1 g &= \frac{2(a_0 a_0' a_1' - a_1'^2 - a_0'^2 a_1)}{a_0^2 - 4a_1} - a_1'', \end{aligned}$$

од каде за $f(x)$ и $g(x)$ ги добиваме (4) и (5).

2. Нека земеме $n=3$; во овој случај равенката (2) станува

$$(2.1) \quad F(x, y) \equiv y^3 + a_1 y + a_2 = 0,$$

а равенката (9), со оглед на тоа дека

$$\frac{\partial F}{\partial x} = a_1' y + a_2', \quad \frac{\partial F}{\partial y} = 3y^2 + a_1,$$

$$\frac{\partial^2 F}{\partial x^2} = a_1'' y + a_2'', \quad \frac{\partial^2 F}{\partial x \partial y} = a_1', \quad \frac{\partial^2 F}{\partial y^2} = 6y$$

станува

$$(2.2) \quad -27gy^7 + (9a_1'f - 27a_1g + 9a_1'')y^5 + (9a_2'f + 9a_1'')y^4 +$$

$$+ (6a_1a_1'f - 9a_1^2g + 6a_1a_1'')y^3 + (6a_1a_2'f + 6a_1'a_2' + 6a_1a_2'')y^2 +$$

$$+ (a_1^2a_1'f - a_1^3g + 6a_2'^2 - 2a_1a_1'^2 + a_1^2a_1'')y + a_1^2a_2'f - 2a_1a_1'a_2' + a_1^2a_2'' = 0.$$

За левата страна на равенката (2.2) да биде делива со левата страна на равенката (2.1) треба да биде идентички исполнета релацијата

$$(6a_1'a_2' - 9a_1'a_2'f - 9a_1''a_2 - 3a_1a_2'' - 3a_1a_2'f - 27a_1a_2g)y^2 +$$

$$+ (6a_2'^2 + 4a_1^2a_1'f + 8a_1^3g + 4a_1^2a_1'' - 2a_1a_1'^2 - 9a_2a_2'f - 9a_2a_2'' - 27a_2^2g)y +$$

$$+ (a_1^2a_2'f + 3a_1a_1'a_2'f + 9a_1^2a_2g + 3a_1a_1''a_2 - 2a_1a_1'a_2' + a_1^2a_2'') = 0.$$

Од оваа релација следува системот равенки:

$$(9a_1'a_2 + 3a_1a_2')f + 27a_1a_2g = 6a_1'a_2 - 9a_1''a_2 - 3a_1a_2'',$$

$$(9a_2a_2' - 4a_1^2a_1')f + (27a_2^2 - 8a_1^3)g = 6a_2'^2 + 4a_1^2a_1'' - 2a_1a_1'^2 - 9a_2a_2'',$$

$$(a_1^2a_2' + 3a_1a_1'a_2')f + 9a_1^2a_2g = 2a_1a_1'a_2' - 3a_1a_1''a_2 - a_1^2a_2''.$$

Бидејќи за $a_1 \neq 0$, првата равенка од овој систем е идентична со третата, за $f(x)$ и $g(x)$ ги добиваме (7) и (8).

На крај да забележиме дека сите резултати од цитираните трудови можат да се добијат ако $a_1(x)$ и $a_2(x)$ соодветно се избераат.

ЛИТЕРАТУРА

[1]. Д. Перчинкова-В'чкова: За една специјална диференцијална равенка од II ред (Билтен на Друштвото на математичарите и физичарите од НР Македонија, т. VI, Скопје 1955, стр. 22—29).

[2] Д. Перчинкова-В'чкова: За една диференцијална равенка од II ред (Билтен на Друштвото на математичарите и физичарите од НР Македонија, т. IX — Скопје 1958, стр. 11—13).

[3] Д. С. Митриновиќ: Зборник математичких проблема, т. I, трето издание, Београд 1962, стр. 414—415.

[4] P. M. Vasić: Sur une équation différentielle du second ordre, Publications de la faculté d'Electrotechnique de l'Université à Belgrade, serie: mathématiques et physique, №=73 (1962) p. 9—11.

Ilija A. Šapkarev

ALGEBRAISCHE INTEGRIRUNG DER LINEAREN DIFFERENTIALGLEICHUNGEN ZWEITER ORDNUNG

Zusammenfassung

In dieser Arbeit wird gezeigt dass die zwei Wurzeln der algebraischen Gleichung (3) beziehungsweise der drei Wurzeln der algebraischen Gleichung (6) particulare Integrale der Differentialgleichung (1) sind, wenn die Koeffizienten $f(x)$ und $g(x)$ der Differentialgleichung (1) mit (4) und (5) beziehungsweise mit (7) und (8) gegeben sind.

Die Methode, die zu diesen Ergebnissen führt, lässt sich auch auf das Problem von der algebraischen Integrierbarkeit der Differentialgleichung(1) durch algebraische Gleichungen höheren Grades anwenden.